

Overactieve bloedcellen

Tot op de huid
Christiaan Bakker

Het avondrood geeft het bewegende schilderij van weiland en asfalt waarin ik mij bevind een warme gloed. De pennenstreken van zonnestralen als handtekening. De witte markeringsstrepen op het wegvlak schieten onder me door. Te midden van het asfalt, op zijn plek als plaatsbepaler en als richtinggevend in het donker. Zwart/wit-contrast geordend op elkaar afgestemd.

Het doet mij denken aan de achttienjarige jongedame, die ik op mijn avondspreekuur trof. Opvallend nuchter en gelaten, sprak ze over haar huidafwijkingen. „Ja, ik heb

best behoorlijk wat van die witte strepen en vlekken op mijn lijf. Niet dat ik er veel commentaar over krijg of me voor schaam, maar ik vind het gewoon niet zo mooi.”

Bij inspectie viel mij op dat bijna de helft van haar huid ontkleurd was. Alsof de huid lukraak is bestreken met bleek. Her en der bruine losgeslagen markeringen van onaangename huid. De diagnose vitiligo was voor haar geen verrassing.

Bij vitiligo vallen de (toevallig zogeheten) ‘witte’ bloedcellen de pigmentcellen aan en krijgt de huid niet het zakje pigment waar het recht op heeft. Lege zakjes! Het

lokale auto-immuun systeem is hyperalert, alsof de wijkagent elke auto die voorbij rijdt op de bon slingert in plaats van alleen de hardrijders.

Daarbij is vitiligo een ongelukkige ziekte, vanwege de zichtbaarheid. Maar eigenlijk vooral door onze reactie op de zichtbaarheid. Of eigenlijk onze reflectie van wat we zien en onbewust vergelijken met wat we het meest zien. Als iets maar vaak genoeg voorkomt, vervalt ons waardeoordeel. Maar als we als mens iets zien wat minder vaak voorkomt, beoordelen we dat als afwijkend.

Helaas is het nog steeds zo dat we als mens net iets langer kijken naar bijvoorbeeld een persoon met een wijnvlek in zijn of haar gezicht. Ongeveer één op tweehonderd kinderen wordt geboren met een wijn-

Het auto-immuun systeem is hyperalert, alsof de wijkagent elke auto die voorbij rijdt op de bon slingert

vlek. Maar wat nu als 199 op tweehonderd met een wijnvlek zou worden geboren.. en eentje zonder.

Bijna ‘helaas’ in dat aspect ligt het voorkomen van vitiligo ook in deze

omvang: circa 0.5-1 procent heeft zo’n pigment-pech. Uit studies komt overigens wel iets positiefs naar voren: mensen met vitiligo hebben een drie keer lagere kans op de meest kwaadaardige vorm van huidkanker: melanoom. De te actieve auto-immuuncellen zijn overactief en dus komen ook sneller/beter in actie bij onraad; de pigmentcel krijgt geen kans en krijgt gelijk proces verbaal! Een schrale troost, dat wel...

Ik kijk weer terug naar het pallet. Een gele kleur van een motoragent, is toegevoegd aan het decor. Hij kijkt me al rijdend aan en knikt, of ik denk dat hij dat doet, en rijdt weer door gelukkig. De Arm der Wet staat bij ons nog steeds goed afgesteld.

▶ Christiaan Bakker is dermatoloog in Nij Smellinghe in Drachten